

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2016. gada 11. februārī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Uldis Ķinis, tiesneši Gunārs Kusiņš un Sanita Osipova,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 10/2016),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Kodekss) 262. pantu (2012. gada 14. jūnija likuma redakcijā) un Kodeksa 289.⁵ panta pirmās daļas 2. punktu (turpmāk – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. panta pirmajam teikumam un spēkā neesošu no pieņemšanas brīža.

2. Ar 2012. gada 14. jūnija likuma „Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā” 23. pantu Kodeksa 262. pants izteikts šādā redakcijā: „Fiziskajai personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir tiesības uz aizstāvību. Tiesības uz aizstāvību persona var īstenot pati vai uzaicinot par aizstāvi pēc savas izvēles citu pilngadīgu un rīcībspējīgu personu. Nepilngadīgai personai aizstāvi pieaicina tās likumiskais pārstāvis. Fiziskās personas aizstāvja pilnvarojumu noformē ar notariāli apliecinātu pilnvaru. Ja fiziskās personas aizstāvis ir zvērināts advokāts, šo pilnvarojumu apliecina ar rakstveida pilnvaru bez notariāla apliecinājuma. Fiziskā persona var pilnvarot savu aizstāvi arī mutvārdos

iestādē vai tiesā uz vietas. Tiesas sēdē mutvārdos dotais pilnvarojums ierakstāms tiesas sēdes protokolā.”

Savukārt Kodeksa 289.⁵ panta pirmās daļas 2. punkts noteic, ka tiesnesis pieņem lēmumu par atteikšanos ierosināt administratīvā pārkāpuma tiesvedību, ja sūdzību ir iesniegusi persona, kurai nav tiesību iesniegt sūdzību, vai persona, kura nav tam likumā noteiktajā kārtībā pilnvarota.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. – 19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;

5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums un faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Tādējādi Pieteikuma iesniedzēja prasījums izvērtēt likuma normas atbilstību Satversmei ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Valmieras rajona tiesas tiesnese ar (*datums*) lēmumu ir atteikusies pieņemt Pieteikuma iesniedzēja pilnvarotā pārstāvja sūdzību. Minētais lēmums pamatots ar apstrīdētajām normām. Tās paredzot tiesas pienākumu atteikt ierosināt administratīvā pārkāpuma lietvedību, ja sūdzību ir iesniegusi persona, kura nav tam likumā noteiktajā kārtībā pilnvarota. Tādējādi Pieteikuma iesniedzējam apstrīdētās normas liedz iesniegt sūdzību ar pilnvarotā pārstāvja palīdzību.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro un ceturto daļu persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja tā ir izmantojusi visus vispārējos tiesību aizsardzības līdzekļus, vai arī, ja šādu līdzekļu personai nav. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 2. punktā ir noteikts, ka pieteikumā ir jāpamato, ka ir izmantoti visi vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi, vai arī, ka tādu nav.

6.1. Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka ir izmantojis visus vispārējos tiesību aizsardzības līdzekļus.

No pieteikumam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka par Valmieras rajona tiesas tiesneses 2015. gada 20. marta lēmumu, ar kuru atteikts pieņemt Pieteikuma iesniedzēja pilnvarotā pārstāvja sūdzību, iesniegta blakus sūdzība. Savukārt ar Vidzemes apgabaltiesas tiesneses 2015. gada 15. maija lēmumu tas atstāts negrozīts. Minētais Vidzemes apgabaltiesas tiesneses lēmums nav pārsūdzams. Papildu Pieteikuma iesniedzējs ir vērsies tiesā ar lūgumu par nokavētā procesuālā termiņa atjaunošanu sūdzības iesniegšanai tiesā.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka subsidiaritātes principa ievērošanai nepieciešams izsmelt reālās un efektīvās iespējas aizstāvēt aizskartās pamattiesības, nevis izmantot jebkurus teorētiski iespējamus tiesību aizsardzības līdzekļus, kas varētu jebkādā veidā attiekties uz pieteikuma iesniedzēja situāciju (*sk. Satversmes tiesas 2011. gada 19. oktobra sprieduma lietā Nr. 2010-71-01 14. punktu*). Konkrētajā gadījumā lūguma iesniegšana par nokavētā procesuālā termiņa atjaunošanu sūdzības iesniegšanai tiesā nav uzskatāma par vispārējo tiesību aizsardzības līdzekli Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās daļas izpratnē.

Līdz ar to pēdējās institūcijas nolēmums, ar kuru Pieteikuma iesniedzējam piemērotas apstrīdētās normas, stājās spēkā 2015. gada 15. maijā.

6.2. Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtais daļas otrais teikums noteic, ka konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās.

Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2016. gada 15. janvārī, kas ir vairāk nekā sešus mēnešus pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās.

Līdz ar to iesniegtais pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtais daļas otrā teikuma prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc pieteikuma (pieteikums Nr. 10/2016), kuru iesniedzis [..].

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 2. kolēģijas priekšsēdētājs

U. Ķinis